Lifaaqqa Dheeraadka Kirada Qaybta 8aad ee Kusalaysan Barnaamijka Foojarka caawinta Guriyeynta Kiraystaha

(Si loogu lifaaqo heshiiska kirada)

Waaxda Guryeynta iyo Horumarinta Magaalooyinka ee Maraykanka

Xafiiska Guriyeynta Dadweynaha iyo Hindida Ansixinta OMB No. 2577-0169 dhicis. 4/30/2026

Bayaanka Culayska OMB. Waxaa la filayaa in culayska ururinta macluumaadkani ay qaadan doonto ilaa 0.5 saacadood wadar ahaan, oo ay ku jirto wakhtiga loo baahan yahay in lagu akhriyo heshiiska. Wax macluumaad ah laguma soo ururin foomkan. Foomka ayaa loo baahan yahay si loo sameeyo shuruudaha heshiiska ee u dhexeeya qoyska ka qaybgalayaasha iyo mulkiilaha waxaana loo baahan yahay in lagu daro heshiiska kirada (24 CFR § 982.308(f). Ballanqaadyada qarsooni ahaanta laguma bixiyo ururintan. U dir faallooyinka ku saabsan qiyaasta culayskan ama dhinac kasta oo kale oo ka mid ah ururinta macluumaadkan, oo ay kamidyihiin talooyinka lagu dhimayo culayskan, Xafiiska Guriyeynta Dadweynaha iyo Hindida, Maraykanka. Waaxda Guriyeynta iyo Horumarinta Magaalooyinka, Washington, DC 20410. HUD waxaa laga yaabaa in aysan fulin oo kafaala qaadin, qofna loogama baahna in uu ka jawaabo, aruurinta macluumaadka ilaa ururinta ay muujiso nambar kontorool oo sax ah.

1. Qaybta 8 Barnaamijka Foojarka

- a. Milkiiluhu waxa uu kiraystaha ka kiraynayaa lahaanshaha guriga qoyska kiraystaha iyada oo la kaashanayo kireysiga sida hoos timaada Qaybta 8 barnaamijka foojarka doorashada guriyeynta (barnaamijka foojarka) ee Waaxda Guriyeynta iyo Horumarinta Magaalooyinka Maraykanka (HUD).
- b. Milkiiluhu waxa uu PHA la galay Heshiiska Lacag bixinta Caawinta Guriyeynta (HAP) ee hoos yimaada barnaamijka foojarka. Sida ku cad heshiiska HAP, Wakaalada Guryeynta Dadweynaha (PHA) waxay siin doontaa milkiilaha guriga lacagbixinta caaawinta, taas oo ka caawin doonta kiraystaha inuu kireeyo oo ka kireeyo guriga mulkiilaha.

2. Heshiis

- a. Mulkiiluhu wuxuu siiyay PHA nuqulka heshiiska, oo ay ku jiraan dib u eegis kasta oo ay ku heshiiyaan mulkiilaha iyo kiraystaha. Mulkiiluhu wuxuu caddeeyaa in shuruudaha heshiisku ay waafaqsan yihiin dhammaan qodobbada qandaraaska HAP iyo in heshiiska uu ku jiro lifaaqa heshiiska kiraysiga dheeriga ah.
- b. Kiraystuhu waxa uu xaq u yeelan doonaa in uu ku meel mariyo heshiiska kiraysiga dheeriga ah ee ka dhanka ah mulkiilaha. Haddii uu jiro khilaaf udhexeeya lifaaqa kirada heshiiska kiraysiga dheeriga ah iyo qaybaha kale ee heshiiska, xeerarka iyo shuruudaha lagu sheegay lifaaqa kiraysiga heshiiska dheeriga ah ayaa noqon doona kuwa khuseeya oo la raacayo.

3. Isticmaalka Qaybta Heshiiska

- a. Inta lagu jiro muddada heshiiska, qoysku waxay ku noolaan doonaan qaybta loo qoondeeyay iyadoo la kaashanayo barnaamijka foojarka.
- b. Ku noolaanshaha qoyska halkaa ayaa ah in ay soo ansixiso PHA Qoysku waa inay si degdeg ah ugu wargeliyaan PHA dhalashada, korsashada ama haynta ilmaha ee ay maxkamaddu bixisay. Shakhsiyaadka kale looma ogola in ay ku noolaadaan guriga iyaga oo aan ogolaansho qoraal ah ka helin mulkiilaha iyo PHA.
- c. Qaybta loo qoondeeye waxa kaliya oo loo isticmaali karaa degenaanshaha xubnaha qoyska ee ay ogolaatay PHA. Qaybta qoondaynta waa inay noqotaa meesha keliya ee qoyska. Xubnaha qoyska waa loo ogol yahay inay ka qaybqaataan dhaqdhaqaaqyada ganacsi ee sharciga ah kuwaas oo u dhiganta qaybta ugu weyn ee ay degan yihiin xubanaha qoyska.
- d. Kiraystaha waxaa laga yabaa inaan loo oglayn inuu guriga ka kireeyo ama ka kireeyo qof kale.
- Kiraystuhu ma wareejin karo heshiiska ama ma wareejin karo qeybta.

4. Kirada Mulkiilaha

- Lacagta kirada ugu horreysa ee la siiyo mulkiilaha kama badnaan karto qaddarka ay ogolaatay PHA si waafaqsan shuruudaha ay dejisay HUD.
- b. Isbeddelka kirada mulkiilaha waxaa lagu go'aamin doonaa qodobada heshiiska. Si kastaba ha ahaatee, mulkiiluhu ma kordhin karo kirada inta lagu jiro xilliga hore ee heshiiska.

- c. Inta lagu jiro muddada heshiiska (oo ay ka mid tahay muddada hore ee heshiiska iyo wakhti kordhin kasta), kirada mulkiilaha marna kama badnaan karto:
  - Kirada macquulka ah ee qaybta sida ay dhawaan go'aamisay ama dib u go'aamisay PHA iyadoo la raacayo shuruudaha HUD, ama
  - (2) Kirada uu mulkiiluhu ku dalaco qaybta aan la caawin oo la mid ah oo isla dhismaha ah..

5. Lacag bixinta Qoyska ee Mulkiilaha

- a. Qoyska ayaa mas'uul ka ah in ay siiyaan mulkiilaha qayb kasta oo ka mid ah kirada mulkiilaha taas oo aan ku jirin lacagta caawinta guriyeynta ee PHA.
- b. Bil kasta, PHA waxay siin doontaa milkiilaha lacagbixinta caawinta guriyeynta iyadoo wakiil ka ah qoyska, sida lagu sheegay heshiiska HAP. PHA ayaa go'aamin doonta cadadka lacag bixinta caawinta guriyeynta bishiiba iyadoo ku saleysan shuruudaha HUD ee kireysiga ee hoos yimaada barnaamijka foojarka Qaybta 8.
- Lacag bixinta caawinta guriyeynta bishiiba waa in lagu xisaabiyaa kirada billaha ah ee mulkiilaha ee qaybta beshiiska
- d. Kiraystuhu mas'uul kama aha inuu bixiyo qaybta kirada mulkiilaha ee ay kafaala qaadeyso bixinta caawinta guriyeynta PHA ee hoos timaada heshiiska HAP ee u dhexeeya mulkiilaha iyo PHA. Haddii PHA ay ku guul darreysato inay ssiso lacagta caawinta guriyeynta milkiilaha, looma xisaabinayo inay xadgudub ku tahay heshiiska kirada. Mulkiiluhu ma joojin karo kiraysiga sababtoo ah bixin la'aanta lacagta caawinta guriyeynta ee
- e. Mulkiiluhu kuma soo dalici karo ama ma aqbali karo wax lacag ah oo dheeraad ah oo kirada guriga ah qoyska ama meel kale, marka laga reebo kirada caadiga ah ee mulkiilaha. Kirooyinka mulkiilaha waxay kafaalaqaadaa dhammaan adeegyada guriyeynta, dayactirka, yutiilitida, iyo qalabka uu mulkiiluhu mas'uul ka yahay siinta iyo bixinta si waafaqsan heshiiska kirada.
- f. Mulkiiluhu waa inuu si u dhaqsi ah ugu celiyaa kireestaha wixii lacag oo dheraad ah oo kirada ah.

6. Khidmahada iyo Kharashyada kale

- Kirooyinka mulkiilaha kuma jiraan kharashka cunto kasta, adeegyo taageero ah, ama alaab guri oo mulkiiluhu bixin karo.
- b. Mulkiiluhu waxa laga yaabaa in aanu uga baahnayn kiraystaha ama xubnaha qoyska inay bixiyaan kharashka cunto kasta ama adeegyo taageero ah ama alaab guri oo laga yaabo inuu bixiyo mulkiiluhu. Bixin la'aanta kharashyada noocaan oo kale maaha sabab loo joojiyo kirada
- c. Mulkiiluhu kuma dalaci karo kiraystaha lacag dheeraad ah ee alaabta sida caadiga ah lagu daray kirada mulkiilaha xaafadda, ama lagu siiyo kharash la'aan dheeraad ah kiraystayaasha aan la kabayn ee dhismaha.

7. Dayactirka, Alaabta, iyo Adeegyada kale

a. Davactirka

- (1) Mulkiiluhu waa inuu ilaaliyaa qaybaha iyo dhismaha sida waafaqsan HQS.
- (2) Dayactirka iyo beddelka (ay ku jirto dib u qurxin) waa in ay ahaataa mid waafaqsan habka caadiga ah ee dhismaha ay khusayso sida uu u dejiyay mulkiiluhu.

b. Adeegyada iyo agabka

- (1) Mulkiiluhu waa inuu bixiyaa dhammaan adeegyada loo baahan yahay si loogu hoggaansamo HQS.
- (2) Mulkiiluhu mas'uul kama ahan jebinta HQS ee uu keenay kireestaha inuu:
  - (a) Bixiyo wixii adeeg ah ee uu bixinayo kiraystuhu,
  - (b) Bixiyo oo dayactiro wixii qalab ah ee uu bixinayo kiraystuhu.
- c. Dayaca qoys Mulkiiluhu mas'uul kama ahan jebinta HQS sababta oo ah waxyeelada ka baxsan burburinta caadiga ah iyo jeexitaanka ay sababaan xubin kasta oo reerka ka mid ah ama marti.
- d. Adeegyada guriyeynta. Mulkiiluhu waa inuu bixiyaa dhammaan adeegyada guriyeynta sida lagu heshiiyey heshiiska kirada.

8. Joojinta Kiraysiga ee Mulkiilaha

- a. Shuruudaha. Mulkiiluhu waxa kaliya oo uu joojin karaa kirada sida waafaqsan heshiiska kirada iyo shuruudaha HUD.
- b. Sababaha. Inta lagu jiro muddada heshiiska kirada (xilliga hore ee heshiiska ama wakhti kordhin kasta), mulkiiluhu wuxuu joojin karaa oo kaliya kireysiga sababtoo ah:
  - (1) Xadgudub halis ah ama soo noqnoqda ee heshiiska;
  - Ku xadgudbida Federaalka, Gobolka, ama sharciga deegaanka ee ku soo rogaya waajibaadka kiraystaha ee la xiriira deganaanshaha ama isticmaalka qeybta iyo dhismaha;
  - (3) Fal-dembiyeedka ama khamriga (sida ku cad qeybta
  - (4) Ama sabab kale oo wanaagsan (sida ku cad qeybta d).

c. Dhaqdhaqaaq dambiyeed ama isticmaalka khamriga

- (1) Mulkiiluhu wuxuu joojin karaa kiraysiga inta lagu jiro muddada heshiiska haddii xubin ka mid ah qoyska, martida ama qof kale oo kireestaha ka wakiil yahay uu galo mid ka mid ah noocyada soo socda ee fal-dembiyeedka:
  - (a) Faldambiyeed kasta oo khatar ku ah caafimaadka ama badbaadada, ama carqaladeyaan xaqa ay si nabad ah ugu nashaadka dhismaha, deganayaasha kale (ay ku jiraan shaqaalaha maamulka hantida ee degan dhismaha);
  - (b) Faldembiyeed kasta oo khatar ku ah caafimaadka, ama badbaadada, ama carqaladeeya xuquuqda ku nashaadida nabdoon ee guryahooda, ee dadka degan agagaarka dhismaha;
  - (c) Faldambiyeed kasta oo rabshado ah oo dhaca ama ka dhaca agagaarka dhismaha; ama
  - (d) Falalka dambiyada la xiriira daroogada ee dhaca ama ka dhaca goobta u dhow dhimaha.
- (2) Mulkiiluhu waxa uu joojin karaa kiraysiga inta lagu jiro mudada heshiiska haddii xubin ka mid ah qoyska uu:
  - (a) Baxsado si uu uga fogaado in dacwad lagu

- soo oogo, ama haynta ama xiris ka dib dambiga ama isku dayo in uu dembi galo, taas oo ah fal-dembiyeed hoos imanaya shuruucda meesha uu qofku ka cararo, ama in, xaaladda Gobolka New Jerseyay tahay dembi-darro sare; ama
- (b) Ku xadgudbida shuruudda tijaabinta ama siidaynta sharafeed ee hoos timaada sharciga federaalka ama gobolka.
- (3) Mulkiiluhu wuxuu ujoojin karaa kiraysiga faldambiyeedka xubin qoyska ka mid ah si waafaqsan qodobkan haddii mulkiiluhu uu go'aansado in xubinta qoysku uu galay faldambiyeedka, iyada oo aan loo eegin haddii xubinta qoyska la xiray ama lagu xukumay falkaas.
- (4) Mulkiiluhu wuxuu joojin karaa kiraysiga inta lagu jiro muddada heshiiska kirada haddii xubin ka mid ah qoyska uu ku lug yeesho isticmaalka khamriga taas oo khatar gelinaysa caafimaadka, badbaadada ama carqalanaydeysa xaqa ku nashaadka nabdoon ee goobta deganayaasha kale.

d. Sababta kale ee ugu haboon ee joojinta kirada

- Inta lagu jiro mudada heshiiska kirada bilowga ah, sababaha kaliya ee ansax ah ee joojinta kireysiga waa in ay la xiriiraan wax qoysku sameeyay ama aysan samayn.
- (2) Inta lagu jiro muddada heshiiska kirada hore ama wixii dheeri ah ka dib, sababaha kale ee haboon ee lagu soo afjarayo kiraysashadu waxay ku lug yeelan karaan;
  - (a) Carqaladeynta deriska,
  - (b) Burburinta hantida, ama
  - (c) Dhaqamada ku noolaanshaha ama ilaalinta guriga ee waxyeelo u geysta qaybta ama dhismaha.
- (3) Kadib muddada heshiiska kirada ee hore, sababta haboon waxaa ka mid noqon kara:
  - (a) Ku guuldareysiga kiraystaha inuu aqbalo soo jeedinta milkiilaha ee heshiis kiro cusub ama dib umuraajicaynta;
  - (b) Rabitaanka mulkiilaha inuu u isticmaalo qeybta si shakhsi ama qoys u isticmaalo ama ujeeddo kale oo aan ka ahayn u isticmaalka qayb kiro deegaan ah; ama
  - (c) Sabab ganacsi ama dhaqaale oo lagu joojiyo kiraysiga (sida iibinta guriga, dib u cusboonaysiinta qaybta, rabitaanka mulkiilaha inuu ku kireeyo guriga koror cadadkeeda sareeyo).
- (4) Tusaalooyinka sababaha kale ee haboon ee ku xusan qeybta kama horjoogsanayaan Gobol ama sharciyo maxalli ah inay kasoo horjeedaan.
- (5) Xaalada uu mulkiilaha cusubi uu kula wareego guriga qaab guri kula wareegid iyada oo heshiiska kirada uu wali shaqeynayo, kuma qasbi karaan kiraystaha inuu ka baxo guriga ka hor inta uusan iibin, marka laga reebo duruufaha gaarka ah, mulkiiluhu wuxuu soo afjari karaa kiraysiga taariikhda ay helayaan qaybta haddii uu mulkiiluhu:
  - (a) Dagi doono qaybta sidii degenaansho asaasi;iyo
  - (b) Uu siiyay kiraystaha ogeysiis ah inuu ka baxo ugu yaraan 90 maalmood ka hor taariikhda dhaqangalka ogaysiiskan. Xeerkani ma saamaynayo sharciga gobolka ama deegaanka ee bixiya wakhti dheer ama ilaalin dheeraad ah oo loogu talagalay kiraystayaasha.

- 9. Ilaalinta dhibanayaasha Rabshadaha Guriga, Rabshadaha Shukaansiga, Fara xumaynta Galmo, ama
  - a. Ujeedada: Qaybtani waxay ka kooban tahay ilaalinta dhibbanayaasha rabshadaha qoyska, rabshadaha shukaansiga, faraxumaynta galmada, ama dabagalka iyada oo la raacayo qodobka N ee Rabshadaha ka dhanka ah Sharciga Haweenka ee 1994, sida wax laga beddelay (loo habeeyay sida wax looga beddelay 42 U.S.C. 14043e et seq.) (VAWA) iyo fulinta xeerarka 24 CFR qaybta 5, qayb hoosaadka L.
  - b. Khilaafka Qodobada kale: Xaaladaha iska hor imaad kasta oo ka dhaxeeya qodobkaan iyo qodob kasta oo kale oo uu ka mid yahay Qaybta C ee heshiiska HAQ, qodobkani ayaa ah midka la raaaci dooni.
  - c. Saamaynta Ilaalinta Kale: Majiraan wax kamid ah qodobkaani oo loo macnayn karo in uu badalaayo sharci kasta oo ah mid Federaal,Gobol ama mid maxali oo bixinaayey ilaalin adag oo ka dhan ah dhibanayaasha rabshadaha qoyska, shukaansiga, faraxumaynta galmada, ama dabagalka.
  - d. Qeexitaan: Sida qaybtan lagu isticmaalay, ereyada "halis dhab ah oo soo dhow," "shakhsi xiriir la leh," "burinta," "rabsho shukaansi," "rabshad guri," "faraxumayn galmo," iyo "dabagal" ayaa lagu qeexay xeerarka HUD ee 24. CFR qaybta 5, qayb hoosaadka L. Erayada "Qoys" iyo "Shaqsiyaadka kale ee kireystahu oo mas'uulka kayahay" waxa lagu qeexay 24 CFR qaybta 5, qayb hoosaadka A.
  - e. **Ogeysiiska VAWA iyo Foomka Shahaadeynta:** PHA waa in ay siiso kiraystaha "Ogaysiinta Xuquuqda Deganaanshaha ee hoos timaada VAWA iyo foomka shahaadaynta ee lagu sifeeyey 24 CFR 5.2005 (a)(1) iyo (2).
  - f. Ilaalinta dhibanayaasha Rabshadaha Guriga, Rabshadaha Shukaansiga, Fara xumaynta Galmo, ama Dabagalka:
    - (1) Mulkiilaha ama PHA ma diidi doono ogolaanshaha, u ma diidi doono kaalmada hoos timaada, joojinaya ka qaybgalka, ama guri ka saari kara kiraystaha iyada oo ku saleysan ama ayadoo ah in kiraystuhu yahay ama uu ahaa dhibane rabshad guri, rabshada shukaansi, faraxumayn galmo, ama daba gal, haddii kiraystuhu si kale u qalmo diwaan gelinta, kaalmada, ka qaybgalka, ama deggenaanshaha. 24 CFR 5.2005(b)(1).
    - (2) Kiraystaha looma diidi doono kireysiga ama xuquuqda deganaanshaha oo keliya iyada oo lagu saleynayo fal dambiyeed uu ku lug leeyahay xubin ka mid ah Kiraystaha ama marti kasta ama qof kale oo Kireystaha ka mas'uul yahay, haddii fal dambiyeedka uu si toos ah ula xiriiro rabshadaha qoyska, rabshadaha shukaansiga, faraxumaynta galmada, ama dabagalka, iyo Kiraystaha ama Qofka la Xiriira ee Kiraystaha uu yahay dhibbanaha ama dhibanaha loogu hanjabay rabshadaha qoyska, rabshadaha shukaansiga, faraxumaynta galmada, ama daba-galka. 24 CFR 5.2005(b)(2).
    - (3) Dhacdada ama shilalka rabshada qoyska ee dhabta ah ama hanjabaad ah, shukaansi rabsho, faraxumayn galmo, ama daba gal looma tixgelin doono inuu yahay xadgudubyo heshiis kiro ah oo halis ah ama soo noqnoqda oo uu geystay qofka la kulmay ama loo hanjabay. Sidoo kale looma fasiran karo inay tahay "sabab kale oo wanaagsan" joojinta heshiiska kirada, kireysiga, ama xuquuqda degenaansho dhibbanaha ama dhibbanaha loo hanjabay. 24 CFR 5.2005(c)(1) iyo (c)(2).
  - g. U Hogaansanaanta Awaamiirta Maxkamadda: Ma jiro wax ka mid ah lifaaqan oo xaddidaya awoodda mulkiilaha, marka lagu ogeysiiyo amar maxkamadeed, inuu u hoggaansamo amarka maxkamadda ee la xiriira xuquuqda

- gelitaanka ama xakamaynta hantida (ay ku jiraan amarada ilaalinta madaniga ah ee lagu ilaalinayo dhibbanaha rabshadaha qoyska, shukaansiga, faraxumaynta galmo, ama dabagalka) ama marka la eego qaybinta ama haysashada hantida xubnaha Qoyska Kiraystaha. 24 CFR 5.2005(d)(1).
- h. Xadgudubyada Aan Lagu Sameyn Rabshada Guriga, Rabshada Shukaansiga, ,Faraxumaynta Galmada ama Dabagalka: Ma jiro wax ka mid ah qodobkaan oo loo fasiran karo inay xadidayso awood kasta oo kale oo la heli karo oo uu mulkiiluhu kaga saaro guriga ama maamulka guriyeynta dadweynaha ay u joojiyaan kaalmada kiraystaha xadgudub kasta oo aan la xiriirin rabshadaha qoyska, shukaansiga, faraxumaynta, ama daba-galka uu sameeyo Kiraystuhu ama qof xiriir la leh Kiraystaha. Si kastaba ha ahaatee, marka la go'aaminayo in guriga laga saarayo ama la joojinayo kaalmada, Mulkiilaha ama PHA si adag ulama dhaqmi doonaan kireystaha ah ama dhibane u ahaa rabshadaha qoyska, rabshadaha shukaansiga, faraxumaynta galmo, ama dabagalka heer ka sarreeya kiraystayaasha kale. 24 CFR 5.2005(d)(2).

i. Hanjabaadaha Dhabta ah iyo kuwa mar dhow dhici doona:

- (1) Ma jiraan wax qaybtan ah oo loo macnaysan doono inay xadidayaan awooda mulkiiluhu inuu guriga ka saaro kiraystaha haddii uu mulkiiluhu muujin karo "khatar dhab ah oo soo dhow" oo ku wajahan kiraystayaasha kale ama shaqaalaha hantida haddii kiraystaha ama qof kasta oo si sharci ah ugu nool guriga aan laga saarin. Xaaladdan oo kale, ereyada, dhaqdhaqaaqyada, ficillada, ama tilmaamayaasha kale ayaa loo fasiri doonaa khatar dhab ah oo dhow haddii ay buuxiyaan heerarkan soo socda ee khatarta dhabta ah: "Khatarta dhabta ah ee dhacaysa dhawaan" ayaa loola jeeda khatar jireed oo dhab ah, taa soo ku dhacaysa waqti deg deg ah, oo keeni karta dhimasho ama dhaawac halis ah oo jirka ah. Marka la go'aaminayo in shakhsigu uu keeni karo khatar dhab ah iyo in kale, arrimaha la tixgelinayo waxaa ka mid ah: muddada khatarta, nooca iyo darnaanta waxyeellada ka iman karta, suurtogalnimada in waxyeellada iman karta ay dhacdo, iyo muddada ka horreysa waxyeelo iman karta. 24 CFR 5.2005(d)(3).
- (2) Haddii qatar dhab ah oo soo socota la muujiyo, ka saarista guriga waa in la isticmaalo oo keliya marka aysan jirin tallaabooyin kale oo la qaadi karo si loo yareeyo ama meesha looga saaro khatarta, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku koobnayn, u wareejinta dhibbanaha qayb kale, ka mamnuucidda dembiilaha hantida, la xiriirida sharci fulinta si loo kordhiyo joogitaanka bilayska, samaynta qorshayaal kale oo lagu ilaalinayo hantida, ama raadinta talaabooyin kale oo sharci ah si looga hortago dembiilaha inuu ku dhaqaaqo qatarta. Xanibaadaha lagu saadaalinayo amniga dadweynaha laguma salayn karo fikradaha qaldan, laakiin waa in lagu saleeyaa walaacyada gaarka ah ee ku saabsan dadka deggan. 24 CFR 5.2005(d)(4).
- j. Wareejinta Degdegga ah: Kireystaha u ah dhibanaha rabshada qoyka, rabshada shukaansiga, gumaadka galmada, amaba dabagelida ayaa wuxuu codsan karaa wareejin deg deg ah sida waafaqsam qorshaha wareejinta deg deg ah ee PHA. 24 CFR 5.2005(e). Qorshaha wareejinta xaaladda degdegga ah ee PHA waa in la diyaariyaa markii la codsado, oo lagu daro tallaabooyinka qarsoodiga ah ee adag si loo hubiyo in PHA aysan shaaca ka qaadin meesha kiraystahu degganyahay ee qofka u geystey ama ku hanjabay inuu sameeyo fal rabshad guri, shukaansi rabsho, faraxumayn , ama daba gal oo ka dhan ah kiraystaha;

Bedelka kiraystaha aan loo tixgalin doonin codsade cusub, PHA

waa in ay hubisaa in codsiga wareejinta degdega ah ee uu helo, ugu yaraan, mudnaan kasta oo dheeri ah oo quseyn karta taas oo horay loo siiyay noocyada kale ee codsiyada wareejinta degdega ah. Haddii kiraystaha loola dhaqmo sidii codsade cusub inta lagu jiro wareejinta, qorshuhu waa inuu lahaadaa habraacyo lagu caawinayo kiraystaha nidaamkan raritaan

k. Burin: Iyadoo la raacayo shuruudaha joojinta heshiis kasta ama nidaamyada uu qeexayo federaalka, gobolka, ama sharciga maxalliga ah, haddii xubin ka mid ah qoyska kiraystaha uu galo fal dambiyeed si toos ah ula halmaala rabshadaha qoyska, rabshadaha shukaansiga, gumaadka galmada, ama dabagalka, mulkiiluhu wuxuu "burin karaa" heshiiska, si meesha guriga looga saaro, meesha looga saaro, ama loo joojiyo xuquuqda deganaanshaha xubinta qoyska iyada oo aan guriga laga saarin, meesha laga saarin, ama si kale loo ciqaabin dhibbanaha fal dambiyeedka oo sidoo kale ah kireyste ama degane sharci ah. Ka saarida guriga, ka saarista meesha, joojinta xuquuqda degenaanshada, ama joojinta kaalmada ayaa ah in lagu dhaqmaa sida waafaaqsan nidaamka Federaalka, Gobolka, iyo sharciyada maxalliga ah ee khuseeya joojinta heshiisyada kirada ama kaalmada barnaamijka foojarka doorashada guriyeynta. 24 CFR 5.2009(a).

Hadii mulkiiluhu uu buriyo heshiiska si uuga saaro guriga, ka saaro meesha, ama buriyo caawitaanka xubinta qoyska, oona xubintaa qoyska ay tahay kireestaha mudan inuu helo caawinta, mulkiiluhu waa inuu siiyaa kireeste walba ama degaane walba oo hara 30 maalmood laga bilaabo taariqda burinta heshiiska si:

- Loo dhiso u-qalmitaanka isla barnaamijka guriyeynta ee caymisku hoos yimaado kaas oo kiraystaha laga saaray guriga ama la joojiyay uu ahaa qaataha kaalmada wakhtiga kala-guurka heshiiska kirada;
- In la dhiso u-qalmitaanka barnaamijka guriyeynta kale ee la daboolay; ama
- (3) Helo guri kale.
- Kala Tagga Qoyska: Haddii qoyska kala tagga ay ka timaad dhacdo rabshad qoys, rabshad shukaansi, faraxumayn galmo, ama dabagal, PHA waa in ay hubisaa in dhibbanaha uu haysto gargaarka. 24 CFR 982.315.
- m. La guurista Caawinta Socoto: Hay'adda guryaha dadweynaha ayaa laga yaabaa inaysan joojin kaalmada qoyska ama xubin ka mid ah qoyska ka guuraya unug ku xadgudbay heshiiska kirada, oo hore loo ogeysiisyay ama aan la ogaysiinin hay'adda guryaha dadweynaha haddii tallaabadaas oo kale ay dhacday si loo ilaaliyo caafimaadka ama badbaadada xubin qoyska ka mid ah ama dhibbane u ahaa rabshadaha qoyska, iyo kuwaas oo si macquul ah u rumaysnaa in si degdeg ah loogu hanjabay waxyeelo ka imanaysa rabshado kale haddii ay ku sii jiraan guriga, ama ama haddii xubin qoyska ka mid ah uu noqday dhibane faraxumayn galmo oo ka dhacay goobta inta lagu guda jiro 90-ka maalmood ee taariikhda ka hor codsiga qoyska ee guuritaanka.
  - (1) U guuritaanka ayaa loogu baahanyahay sifo loo badbaadiyo caafimaadka iyo nabada qoyska ama xubin katirsan qoyska kasoo ah dhibane ama hore u ahaa dhibane rabshadaha qoyska, rabshadaha hasaawaha, gumaadka galmo. ama dabagalka; oo
  - (2) Qoyska ama xubinta qoyska ayaa si macquul ah u aaminsan in isaga ama iyada loogu hanjabay dhibaato dhow rabshad kale haddii isaga ama iyada ay ku sii jiraan guriga. Si kastaba ha ahaatee, xubin kasta oo qoyska ka mid ah oo loo geystay xadgudub galmo oo ka dhacay goobta inta lagu guda jiro 90-ka maalmood ee taariikhda ka hor guuritaanka qoyska ama codsiga guurista looma baahna inay iska dhaadhiciyaan in isaga ama iyada loogu hanjabay waxyeelo dhow oo dheeraad oo qalalaasa ah haddii isaga ama iyada ay ku sii jiraan guriga. 24 CFR 982.354.

n. Qarsoodinimada.

 Mulkiiluhu waa inuu si kalsooni leh u xafidaa xog kasta oo uu Kiraystuhu (ama qof ku hadlaya magaca Kiraystaha) u soo gudbiyo mulkiilaha ee khuseeya shilalka rabshada qoyska, rabsahdaha shukaansiga, gumaadka galmada ama daba-galka, oo ay ku jirto xaqiiqda ah in kiraystuhu yahay dhibane rabashada guriga rabshadaha, shukaansiga, gumaadka galmada, ama dabagalka.

- (2) Mulkiiluhu waa in aanu u oggolaan in qof kasta oo gargaar ku bixinaya magaciisa, ama cid kasta oo ka tirsan shaqaalaheeda, ay marin u helaan xog sir ah ilaa uu si cad ugu oggolaado mulkiiluhu sababo si gaar ah ugu baaqaya shakhsiyaadkaas inay marin u helaan macluumaadka iyada oo la raacayo sharciga Federaalka, Gobolka, ama sharciga maxalliga ah.
- (3) Mulkiiluhu waa inaanu ku shubin xogta qarsoodiga ah kaydka la isla wadaago ama aanu ku shaacinin macluumaadkaas hayad ama shaqsi kasta, kaliyah marka laga reebo codsashada xadidan ee shaacinta marka laga reebo illaa xadka shaacinta la codsaday ama la oggolaado qoraal ahaan shaqsi ahaan waqtiga sii daynta xaddidan; looga baahan yahay in lagu isticmaalo guri ka saarida; ama looga baahan yahay sharciga lagu dhaqmi karo.

10. Kaga saarida guriga tallaabo maxkamadeed

Mulkiiluhu wuxuu kaliyah guriga kaga saari karaa kireystaha tallaabo maxkamadeed.

11. Ogeysiiska sababaha ka yimid milkiilaha.

- a. Mulkiiluhu waa inuu siiyaa kiraystaha ogeysiis qeexaya sababaha joojinta kiraysiga marka ama ka hor bilowga tallaabada maxkamada guri ka saarida. Ogeysiiska waxaa lagu dari karaa ama raacin kataa ogeysiis kasta oo guri ka saarid ah oo uu bixiyo mulkiiluhu.
- Mulkiiluhu waa inuu siiyaa PHA nuqul ka mid ah ogeysiiska ka saarida guriga milkiilaha isla markaa uu mulkiiluhu ogaysiinayo kiraystaha.
- c. Ogeysiiska ka saarida waxaa loola jeedaa ogeysiis ka bixid ama cabasho ama codsi kasta oo kale oo bilow ah oo laga faa'iidaysto in lagu bilaabo tallaabo ka saarid sida waafaqsan sharciga gobolka ama deegaanka.

12. Kireynta: Xiriirka Qandaraaska HAP

Hadii heshiiska HAP ay buriso sabab kastaaba ha ahaate, heshiiska kirada ayaa si toos u buraya asna.

13. Joojinta Kaalmada PHA

PHA waxaa laga yaabaa inay joojiso kaalmada barnaamijka qoyska sabab kasta oo la ogolyahay si waafaqsan shuruudaha HUD. Haddii PHA ay joojiso kaalmada barnaamijka qoyska heshiiska kirada ayaa si toos u buraya asna.

14. Guurista Qoyska

Kiraystuhu waa inuu ogeysiiyaa PHA iyo mulkiilaha ka hor inta qoysku ka rarin guriga.

15. Rahanka Kirada

- a. Mulkiiluhu wuxuu ka qaadi karaa kireystaha lacagta rahan ee kirada. (Si kastaba ha ahaate; PHA waxay ka mamnuucaysaa in milkiilaha inuu ururiyo lacagta rahanka in ka badan inta la iska qaado suuqa gaarka ah, ama xaddi ka badan oo uu mulkiiluhu ka qaado kiraystayaasha aan la caawin. Xayiraad kasta oo PHA looga baahan yahay waa in lagu qeexaa heshiiska HAP.)
- b. Marka qoysku ka guuro qaybta lagu heshiiyay, mulkiiluhu, iyada oo la raacayo sharciga gobolka iyo deegaanka, wuxuu isticmaali karaa lacagta rahanka, oo ay ku jiraan wixii dulsaar ah ee lacagta rahanka ah, dib ubixinta wixii kirada ah ee aan la bixin ee kiraystuhu bixiyo, waxyeelo kasta oo soo gaarta qaybta ama qadar kasta oo kale oo uu kiraystuhu ku leeyahay heshiiska kirada.

- c. Mulkiiluhu waa inuu siiyaa kireystaha liiska dhammaan alaabta lagaga soo oogay lacagta amaahda kirada, iyo cadadka shay kasta. Ka dib marka laga jaro cadadka qarashaadka, hadii ay jirto wax qarashaad ah oo uu soo celinaayo mulkiilaha, mulkiilaha waxaa ku waajib ah inuu si degdeg ah ugu soo celiyo dhammaan baaqiga aan la isticmaalin ee lacagta rahanka kirada ee kiraystaha.
- d. dsd Hadii aanu lacagta rahanka ee kirada aanu ku filnayn inay kafaala-qaado daynta laga leeyahay kiraystaha heeshiiska kirada, mulkiiluhu wuxuu qaadan karaa baaqiga kiraystaha u soo haray.

16. Mamnuucida Takoorka.

Mulkiiluhu waxaa looga baahan yahay inuu u hoggaansamo sharciga ku-meel-gaarka ah iyo shuruucda fursadaha loo wada siman yahay, qawaaniinta, Amarada Fulinta, iyo qawaaniinta, taas oo macnaheedu yahay inaysan takoori karin shaqsi kasta oo ku saleysan jinsi, midab, diin, galmada (oo ay kujirto jihaynta galmada iyo aqoonsiga lamaanaha), asal qaran, da', xaalad qoys, ama naafonimo la xiriirta heshiiska kirada. Uqalmitaanka barnaamijyada HUD waa in la sameeyaa iyada oo aan loo eegin nooca galmo ee dhabta ah ama la dareemayo, aqoonsiga jinsiga, ama heerka guurka.

17. Isku Dhaca Qodobbada Kale ee Kiraynta

- a. Shuruudaha dheeriga ah ee heshiiska kireysiga waxaa dejiyay HUD iyadoo la raacayo sharciga Federaalka iyo qaanuunka, sida shardiga ah bixinta kaalmada Federaalka kiraystaha iyo qoyskooda ee hoos yimaada Qeybta 8 ee barnaamijka foojarrada.
- b. Haddi uu jiro wax khilaaf ah ama is waafaqid ah oo udhaxeya qodobbada lifaaqa ee heshiiska kiraysiga dheeriga ee ay waajibisay HUD iyo shuruudaha kale ee heshiiska ama heshiisyada u dhexeeya milkiilaha iyo kiraystaha, shuruudaha lagu qeexay lifaaqa kiraysi ee loo baahan yahay HUD ayaa qaadan doona horudhac oo xakamayn doona xaalada.

18. Isbeddellada Heshiiska Kiraynta ama Kirada

- a. Kiraystaha iyo mulkiiluhu wax isbeddel ah kuma samayn karaan lifaaqa heshiiska kirada dheeriga ah. Si kastaba ha ahaatee, haddii kiraystaha iyo mulkiiluhu ay ku heshiiyaan wax kasta oo isbeddel ah oo heshiiska kirada ah, isbeddelladan oo kale waa inay ahaadaan qoraal, mulkiiluhuna waa inuu isla markiiba siiyaa PHA nuqul ka mid ah isbeddelladaas. Heshiisku, oo ay ku jiraan wax ka beddel kasta, waa in uu u hoggaansamo qeexitaannada lagu sheegay lifaaqa heshiiska kiraysiga dheeriga.
- b. Xaaladahan soo socda, kaalmada kiraystaha ku salaysan lama sii wadi doono ilaa PHA ay ogolaato kiraysi cusub si waafaqsan shuruudaha barnaamijka oo ay la gasho milkiilaha qandaraas cusub oo HAP ah:
  - Haddii ay jiraan wax isbedel ah oo ku saabsan shuruudaha kiraynta ee xukuma masuuliyadaha kiraystaha ama mulkiilaha adeegyada iyo agabka;
  - Haddii ay jiraan wax isbeddel ah oo ku yimaadda qodobbada heshiiska kirada ee xukuma muddada heshiiska;
  - (3) Haddii qoysku u guuro unug cusub, xitaa haddii unugu ku yaal dhismo isku mid ah ama isku dhafan.
- c. Oggolaanshaha PHA ee kireysiga, iyo fulinta heshiiska cusub ee HAP, looma baahna isbeddelada lagu heshiiyey heshiiska kirada marka laga reebo sida ku qeexan qeybta b.
- d. Mulkiiluhu waa inuu ku wargeliyaa PHA wixii isbeddel ah ee qaddarka kirada mulkiilaha ugu yaraan lixdan maalmood ka hor inta aanay isbeddelladan oo kale dhaqan gelin, oo qaddarka kirada mulkiilaha ka dib isbeddel kasta oo lagu heshiiyey kama badnaan karaan kirada macquulka ah ee qeybta(guriga) sida ugu dhow ee ay go'aamisay ama dib u go'aamisay PHA si waafaqsan shuruudaha HUD.

19. Ogeysiisyada

Ogeysiis kasta oo hoos yimaada heshiiska kiraystaha lagalo mulkiilaha ama mulkiilaha lagalo kiraystaha waa inuu ahaadaa qoraal.

20. Qeexitaannada

Qeybta qandaraaska. Qeybta guriyeynta uu kireystay kiraystuhu iyadoo la kaashanayo barnaamijka.

Qoyska. Dadka laga yaabo in ay deggenaan karaan qeybta(guriga) ee caawinta barnaamijka.

Heshiiska HAP. Heshiiska bixinta caawinta guriyeynta ee u dhexeeya PHA iyo milkiilaha. PHA waxay siisaa milkiilaha lacagaha caawinta guriyeynta si waafaqsan heshiiska HAP.

Qoyska. Dadka degi kara qaybta(guriga) lagu heshiiyay. Qoysku wuxuu ka kooban yahay qoyska iyo kaabaha-kunool caawinta PHA ay ansixisay. (Kaabaha-kunool, waa qofka ku nool qeybta(guriga) si uu u bixiyo adeegyada taageerada lagama maarmaanka ah ee xubin qoyska ka tirsan oo ah qof naafo ah.)

Heerarka tayada guryeynta (HQS). Heerarka tayada ugu yar ee HUD ee caawinta guryeynta ee qaybta 8 barnaamijyada kiraystaha ku salaysan.

HUD. Waaxda Guriyeynta iyo Horumarinta Magaalooyinka ee Maraykanka.

Shuruudaha HUD. Shuruudaha HUD ee barnaamijka Qaybta 8. Shuruudaha HUD waxa soo saara xarunta dhexe ee HUD, sida xeerar, ogaysiisyada Diiwaangelinta Federaalka ama hagooyinka kale ee barnaamijka iskuxirka.

Kiraynta. Heshiiska qoraalka ah ee u dhexeeya mulkiilaha iyo kiraystaha ee kiraynta qaybta(guriga) qandaraaska ee kiraystaha. Heshiiska waxa ku jira lifaaqa kirada ee ay qortay HUD.

PHA. Wakaalada Guryaynta Dadweynaha(Public Housing Agency).

Dhismooyinka. Dhismaha ama wadaarka ay kutaallo qaybta(guriga) qandaraaska, oo ay kamidyihiin dhulalka la wadaago iyo garoommada.

Barnaamijka. Qaybta 8 ee barnaamijka foojarka doorashada guriyeynta.

Kirada Mulkiilaha. Wadarta kirada billaha ah ee la siiyo mulkiilaha qaybta(guriga) lagu heshiiyay. Kirada mulkiilaha waa wadarta qaybta kirada uu bixiyo kiraystaha iyo bixinta caawinta guriyeynta PHA ee mulkiilaha.

Qaybta 8. Qaybta 8 ee Sharciga Guriyeynta Mareykanka ee 1937 (42 Xeerka Mareykanka 1437f).

Kiraystaha. Xubinta qoyska (ama xubnaha) ee ka kireysta qeybta(guriga) milkiilaha.

Barnaamidka Foojarka. Qaybta 8 ee barnaamijka foojarka doorashada guriyeynta. Barnaamijkan hoostiisa, HUD waxay lacag siisaa PHA si ay uga kabto kirada iyada oo wakiil ka ah qoysaska xaqa u leh. Kiraysiga ee heshiiska kirada waxa lagu caawin doona kabida kirada ee kiraynta ee hoos yimaada barnaamijka foojarka.